

КАРАР

22.11.20021 ел

№50

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы «Әжмәр» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүлә контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәг 248-ФЗ номерлы федераль законнар нигезендә Татарстан Республикасы Спа муниципаль районының Әжмәр муниципаль районы Уставы нигезендә, Спас муниципал районы Әжмәр авыл җирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Кушымта итеп бирелә торган түбәндәгеләрне расларга:
  - 1.1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы «Әжмәр» муниципал берәмлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендәге муниципаль контроль турынд нигезләмә (1 нче кушымта);
  - 1.2. төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларынд тикшерелә торган мәҗбүри таләпләрне бозу риск индикаторлары исемлеге (№ кушымта);
  - 1.3. төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аны максатчан күрсәткечләре, төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль өчен индикати күрсәткечләр(3 нче кушымта).
3. Әлеге карарны Спас муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарста Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) бастыры чыгарырга.
4. Әлеге карар 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтәләшен тикшереп торуну үз-үземне калдырам.

Әжмәр авыл җирлеге башлыгы

Р. М. Вәлитов

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Әжмәр Советының 22.11.2021 елның 50 номерлы карарына 1 нче кушымта

Әжмәр (муниципаль берәмлек исеме)
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында
нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында «Әжмәр» муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба - муниципаль контроль) төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль контроль предметы булып тора:

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының 2021 елның 22 ноябрәндәге 50 номерлы карары (алга таба - Кагыйдә) белән расланган Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Әжмәр» муниципаль берәмлегенә (алга таба - Кагыйдәләр) төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән мәжбүри таләпләрне, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелүче хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен үтәү, Кагыйдәләр нигезендә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Әжмәр» муниципаль берәмлегенә Әжмәр муниципаль берәмлегендә территорияне төзекләндерүне оештыру; контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү.

Муниципаль контроль предметына гамәлдәге законнар нигезендә дәүләт контроленә (күзәтчеләгенә), муниципаль контрольнең башка төрләре предметына керә торган мәжбүри кагыйдәләр белән билгеләнгән таләпләр керми.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алга таба – контроль объекты) булып тора:

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы "Әжмәр" муниципаль берәмлеге территориясен төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотылучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмаулары), алар кысаларында мәжбүри таләпләр үтәлгә тиеш, шул исәптән эшчәнлек алып баручы, гамәл кылмау (гамәл кылмау) контрольлек итүче затларга карата куелган таләпләр үтәлгә тиеш.;

контрольдә тотылучы затларның, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган эш һәм хезмәт күрсәтүләренә эшчәнлеге нәтижәләре;

биналар, корылмалар, территорияләр, шул исәптән жир кишәрлекләре, предметлар һәм башка объектлар, алар контрольдә тотыла торган затлар файдалана һәм төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләр куела.

1.4. Контроль объектларын исәпкә алу булдыру юлы белән башкарыла:

контроль чараларның бердәм реестры;

судка кадәр шикаять бирү мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасы подсистемалары);

дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларын ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән гамәлгә ашыру.

Контроль орган тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ

номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) контроль объектларын мәгълүмати системадан файдаланып исәпкә алу алып барыла.

1.5. Муниципаль контроль Өжмәр (алга таба - Контроль орган) Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контрольне турыдан-туры тормышка ашыру Өжмәр_ йөкләнә.

1.6. Контроль органы исеменнән муниципаль контрольне түбәндәге вазыйфай затлар гамәлгә ашырырга хокуклы:

1) контроль органы житәкчесе (житәкчесе урынбасары);

2) үз вазыйфай бурычларына әлеге Нигезләмә, вазыйфай регламент яисә вазыйфай инструкция нигезендә муниципаль контроль төре буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткөрү (алга таба - инспектор) керә торган контроль органның вазыйфай заты.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле контроль органының вазыйфай затлары исемлеге әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасында билгеләнгән.

Контроль чараны уздыру турында карар кабул итүгә вәкаләтле контроль органның вазыйфай затлары булып **Контроль органы житәкчесе, житәкчесе урынбасары** (алга таба - контроль органның вәкаләтле вазыйфай затлары) тора.

1.7. Инспекторның хокуклары һәм бурычлары.

1.7.1. Инспектор түбәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе законнарын, контрольдә тотучы затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

2) мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм кисәтү буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулысынча гамәлгә ашырырга;

3) контроль чаралар үткәргә һәм закон нигезендә һәм аларның билгеләнеше нигезендә бары тик хезмәт вазыйфаларын башкарган һәм тиешле мәгълүмат булган очракта гына, контроль чараларның бердәм реестрында контроль чаралар үткәргә, ә контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек иткән очракта, мондый чараларны үткәргә һәм хезмәт таныклыгын, федераль законнарда каралган башка документларны күрсәткәндә генә мондый гамәлләрне кылырга.;

4) контроль чаралар үткәргәндә дин тотучыларга, башка дини йолаларга һәм тантаналарга карата ихтирамсызлык күренешен, аларны уздыруга комачауламаска, шулай ук дини оешмаларның эчке билгеләнешләрен бозмаска;

5) контрольдә тотыла торган затлар, аларның вәкилләре булуга, контрольдә тотыла торган затлар, аларның вәкилләре, Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшқуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил яисә Татарстан Республикасында эшқуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил булуга (контроль органның контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлеге таләп ителми торган контроль чаралардан тыш) һәм әлеге Нигезләмәнең 248-ФЗ номерлы Федераль законда һәм 3.2 бүлекчәләрендә каралган очракларда контроль чаралар уздырганда каршылык күрсәтмәскә, консультация үткәргә.

6) контрольлек итүче затларга, аларның контроль чараларын уздырганда катнашучы вәкилләренә муниципаль контроль предметына караган мәгълүмат һәм документлар, шул исәптән, әгәр мондый килешү № 248-ФЗ Федераль законда каралган булса, прокуратура органны тарафыннан контроль чараны үткөрүне килештерү турында белешмәләр бирергә;

7) контрольдә тотылуы затларны, аларның вәкилләрен тикшерү чаралары һәм контроль чаралар предметына караган контроль гамәлләр нәтижеләре белән таныштыру;

8) контрольдә тотылуы затларны, аларның вәкилләрен ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алынган һәм контроль чарасы предметына караган мәгълүмат һәм (яки) документлар белән таныштыру;

9) ачыкланган хокук бозулар фактлары буенча күрелә торган чараларны билгеләгәндә, күрсәтелгән хокук бозуларның авырлыгы, аларның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләр өчен потенциалы куркынычы туры килүен исәпкә алырга, шулай ук контрольдә тотыла торган затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен нигезсез чикләүне, аларның мөлкәтенә хокуксыз зыян (зыян) китермәскә;

10) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә шикаять белдергәндә үз гамәлләренең нигезле булуын расларга;

11) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән контроль чаралар үткөрү һәм контроль гамәлләр кылу срокларын үтәргә.;

12) контрольдә тотылучы затлардан Россия Федерациясе законнарында каралмаган яисә дүлэт органнары һәм жирле үзидарә органнары карамагында булган документлар һәм башка белешмәләр таләп итмәскә.

1.7.2. Тикшерү чарасын үткәргән вакытта Инспектор үз вәкаләтләре чикләрендә һәм үткәрелә торган контроль гамәлләр күләмендә хокукы:

1) хезмәт таныклыгын күрсәткәндә һәм контроль чара үткөрү турында контроль органы карары белән билгеләнгән вәкаләтләр нигезендә, федераль законнарда башкача каралмаган булса, житештерү объектларында булу (карау) тоткарлыксыз;

2) мәжбүри таләпләрне үтәүгә кагылышлы барлык документлар, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә Дүлэт, хезмәт, коммерция яки закон тарафыннан саклана торган башка серләрне үз эченә алган документлар белән танышу;

3) контрольдә тотыла торган затлардан, шул исәптән контроль оешмалары житешкеләреннән һәм башка хезмәткәрләреннән, контроль чаралар уздырганда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу фактлары буенча язма аңлатмалар бирүне, шулай ук күчermә ясау, фото- һәм видеога төшерү өчен документлар тапшыруны таләп итәргә;

4) техник документация, белешмәләрнең электрон базасы, контрольдә тотыла торган затларның мәгълүмат системалары белән предметка һәм контроль чара күләменә караган өлешендә танышырга;

5) контроль чараларын уздырганда соратып алынган документларны һәм материалларны тапшырмау яисә аларны вакытында тапшырмау фактлары буенча актлар төзәргә, вазыйфай затлардан һәм (яисә) контроль астындагы затның хезмәткәрләреннән сораштыру үткөрү мөмкинлеге булмау, бинага керүне чикләү, контроль чарасын гамәлгә ашыру буенча башка чараларга киртә кую;

6) контрольдә тотыла торган затларга мәжбүри таләпләрне бозуларның куркынычсызлыгын тәмин итү һәм аларны булдырмау буенча тәкъдимнәр бирергә, контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында һәм бозылган хәлне торгызу турында карарлар кабул итәргә;

7) «Полиция турында» 2011 елның 7 февралендәге 3-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инспекторга каршы тору яисә куркыныч янаган очракларда полиция органнарына ярдәм сорап мөрәжәгать итәргә.

1.8 Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.9. Контроль органның вазыйфай затлары һәм башка вәкаләтле затлар башкарган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контрольлек (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында мәгълүматларны урнаштыру, шулай ук аларны дүлэт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дүлэт һәм муниципаль функцияләренә башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура аша контрольдә тотучы затларга житешкәргү юлы белән хәл ителә., шул исәптән «Дүлэт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дүлэт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дүлэт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дүлэт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

2. Зыян китерү куркынычы категориясе

2.1. Муниципаль контроль профилактик чаралар һәм контроль чаралар сайлауны билгеләүче зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү, аларны карап тоту (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләр күләме), интенсивлык һәм нәтижеләр ясау рисклары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта контроль орган даими нигездә зыян (зыян) китерү куркынычын бәяләү һәм идарә итү өчен кулланыла торган белешмәләргә (зыяны) мониторинглау (жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зыян) китерү куркынычының түбәндәге категорияләренә берсенә (алга таба - хәвеф-хәтәр категориясенә) кертелергә мөмкин:¹

- шактый куркыныч;
- уртача куркыныч;
- уртача хәвеф-хәтәр;
- түбән куркыныч.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын риск категорияләренә кертү критерийлары өлгә Нигезләмәнең 2 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.4. Контроль объектның рискның бер категориясенә кертү аның характеристикаларын расланган риск критерийлары белән чагыштыру нигезендә контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләргә бозу куркынычы Индикаторы-контроль объект параметрларынан туры килү яки кире кагу, алар үзләре мәжбүри таләпләргә бозмый, ләкин ихтимал югары дәрәжәдә мондый бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булуын раслый.

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләргә бозу риск индикаторлары исемлегә Совет карары белән раслана.

2.6. Контроль объект билгеле бер риск категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән риск категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль орган контроль объектның куркынычының бүтән категориясе критерийларына туры килүе турында мәгълүмат кәргән көннән биш эш көне эчендә йә куркыныч критерийларын үзгәртү турында контроль объектның риск категориясен үзгәртү турында Карар кабул итә.

3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда үткәрелә торган профилактик чаралар төрләре

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, контроль орган түбәндәге профилактик чаралар төрләрен үткәрә:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) консультацияләү;
- 3) кисәтүне игълан итү.

3.1. Мәжбүри таләпләргә үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотылучы һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат бирү.

3.1.1. Контроль орган контрольдә тотылучы һәм башка кызыксынучы затларга мәжбүри таләпләргә үтәү мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Спас

муниципаль районының рәсми сайтында ([http:// www.spasskiy.tatarstan.ru](http://www.spasskiy.tatarstan.ru)) түбәндәге белешмәләрне урнаштыра:

1) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны җайга сала торган норматив хокукий актлар текстлары;

2) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны җайга сала торган норматив хокукий актларга кертелгән үзгәрешләр турында, аларның үз көченә керү сроклары һәм тәртибе турында белешмәләр;

3) әлеге актларның мәжбүри таләпләргә ия структур берәмлекләрен күрсәтеп, аларны бәяләү контроль предметы булып торган норматив хокукий актлар исемлегенә, шулай ук мәжбүри таләпләргә бозганда кулланыла торган җаваплылык чаралары турындагы мәгълүмат гамәлдәге редакциядәге текстлар белән;

4) аларны үз-үзен тикшерү өчен куллануны рәхсәт итә торган форматта расланган тикшерү кәгазьләре;

5) мәжбүри таләпләргә үтәү буенча җитәкчелек;

6) мәжбүри таләпләргә бозу куркынычы индикаторлары исемлегенә, контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә кертү тәртибе;

7) хәвеф-хәтәр категориясен күрсәтеп, контроль чараларның еллык планын формалаштыру кысаларында исәпкә алына торган контроль объектлары исемлегенә;

8) контроль орган тарафыннан (мондый чаралар уздырылганда) планлы контроль чараларны үткөрү өчен зыян китерү куркынычын профилактикалау программасы һәм планын;

9) контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган заттан соратып алынырга мөмкин булган белешмәләрнең тулы исемлегенә;

10) мәжбүри таләпләргә үтәү мәсьәләләре буенча консультацияләр алу ысуллары турында белешмәләр;

11) контрольдә тотыла торган затларның намуслылыгын стимуллаштыру чараларын куллану турында белешмәләр;

12) контроль орган карарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр шикәят бирү тәртибе турында белешмәләр;

13) контроль органның хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләре булган докладлар;

14) муниципаль контроль турында докладлар;

15) Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда һәм (яисә) зыян китерү куркынычларын профилактикалау программаларында каралган башка белешмәләр.

3.1.2. Контроль орган әлеге мәгълүматларны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

3.2. Консультация

3.2.1. Контрольләнгән затларны һәм аларның вәкилләрен консультацияләү муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйлә мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

1) контроль чаралар уздыру тәртибе;

2) контроль чаралар уздыру ешлыгы;

3) контроль чаралар нәтижеләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;

4) контроль орган карарларына шикәят белдерү тәртибендә.

3.2.2. Инспекторлар контрольлек итүче затларга һәм аларның вәкилләренә консультацияләр бирә:

1) телефон буенча телдән аңлатмалар рәвешендә, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чара уздыру барышында;

2) Контроль органының вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган бер типтагы мөрәҗәгатьләр (10 бер типтан артык мөрәҗәгать) буенча язмача аңлатма

бирүнең рәсми сайтында контроль астындагы затларның һәм аларның вәкилләренең урнаштырылуы юлы белән.

3.2.3. Инспекторлар тарафыннан һәр мөрәжәгать итүченең шәхси кабул итүендә шәхси консультацияләр 10 минуттан артмаска тиеш.

Телефон аша сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.2.4. Контроль орган контрольлек итүче затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.2.5. Язма рәвештә консультация тикшерү органының вазыйфаи заты тарафыннан түбәндәге очракларда башкарыла:

а) контрольлек итүче зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язма запрос тәкъдим ителде;

б) вакытында консультацияләр бирү мөмкин түгел бирергә җавап куелган сорауларга;

в) куелган сорауларга җавап өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

3.2.6. Контрольлек итүче зат «Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгәтләрән карау тәртібе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда язма җавап бирү турында запрос жиберергә хокуклы.

3.2.7. Контроль орган үткәрелгән консультацияләр исәбен алып бара.

3.4. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү.

3.4.1. К Контроль орган контрольлек итүче затка әзерләнгән мәжбүри таләпләрне бозу яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булган очракта, мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы тудыруы турында расланган белешмәләр булмаганда, мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрергә тәкъдим итә.

3.4.2. Кисәтү Россия Икътисадый үсеш министрлығының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешләре турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча рәсмиләштерелә.

3.4.3. Контрольлек итүче зат кисәтү алган көннән соң ун эш көне эчендә кисәтүгә карата контроль органга карата каршылык бирергә хокуклы.

3.4.4. Каршылыкта булырга тиеш:

1) каршы килә торган тикшерү органы атамасы;

2) юридик затның исеме, фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңгысы – шәхси эшмәкәр яки гражданин булганда), шулай ук элементә өчен телефон номеры (номерлары), электрон почта адресы (булган очракта) һәм контрольлек итүче затка җавап жиберелергә тиешле почта адресы (соңгысы-булган очракта).;

3) кисәтү датасы һәм номеры;

4) контрольдә тотылуы зат игълан ителгән кисәтүләр нигезендә дәлилләр;

5) датасын алу кисәтү контролируемым зат;

6) шәхси язылу һәм датасын.

7) салым түләүченең – юридик затның, шәхси эшкуарның идентификация номеры;

8) паспортның яки шәхесне раслаучы башка документның сериясе һәм номеры, яшәү урыны (гражданны өчен).

3.4.5. Контроль органга каршылыктар контрольлек итүче зат тарафыннан кәгазьдә почта жиберүе яисә гади электрон имза яисә көчәйтелгән электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, контроль органның электрон почта адресы яисә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысуллар белән жиберелә.

3.4.6. Кирәк була калса, контрольдә тотыла торган зат тиешле документларны яисә

аларның таныкланган күчермәләрен каршы алырга куша.

3.4.6. Контроль орган аны алган көннән алып унбиш⁵ эш көне эчендә кисәтүгә карата ризасызлык белдерә.

3.4.7. Жавап бирү нәтижәләре буенча Контроль орган түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) кисәтүне юкка чыгару рәвешендәге ризасызлыкны канәгатьләндерә;

2) баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, каршы килүне канәгатьләндерүдән баш тарта.

3.4.8. Контроль орган, кисәтүгә каршы килгән көннән соң биш⁵ эш көненнән дә соңга калмыйча, әлеге каршылыкны карау нәтижәләре турында контрольдә тотыла торган затка хәбәр итә.

3.4.9. Каршы килүнең кабат юнәлеше шул ук нигезләрдә рөхсәт ителми.

3.4.10. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында игълан ителгән кисәтүләргә исәпкә ала һәм башка профилактик чаралар һәм контроль чаралар уздыру өчен тиешле күрсәткечләрдән файдалана.

4. Республикада үткәрелә торган контроль чаралар муниципаль контроль

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлы һәм планнан тыш тикшерү чараларын үткөрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмә тикшерү-контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнештә;

мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү – контрольлек итүче затлар белән бәйләнешсез, шулай ук профилактик чаралар үткөрү кысаларында.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшереп торучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итү түбәндәгеләр була:

инспектор һәм аның вәкиле арасында очрашулар, телефон һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры хезмәттәшлек);

документлар, башка материаллар сорату;

контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында инспектор булу (гомуми файдаланудагы житештерү объектларында инспектор булу очрактарыннан тыш).

4.1.3. Контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә башкарыла торган контроль чаралар контроль орган тарафыннан түбәндәге нигезләр буенча үткәрелә:

1) контроль органында зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы йә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәвен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль чараларны уздыру срокларын билгеләү;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына керткән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

Контроль чаралар, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрактарда да, контроль органның эш планнарындагы биремнәрне дә керттеп, тикшереп

тору органының вәкаләтле вазыйфаи затлары заданиеләре нигезендә инспекторлар тарафыннан башкарыла.

4.1.4. Контрольле затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган планлы һәм планнан тыш контроль чаралар түбәндәге контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган инспектор һәм затлар тарафыннан түбәндәге контроль гамәлләрне башкару юлы белән уздырыла:

- карау;
- сораштыру;
- язма аңлатмалар алу;
- документларны теркәү;
- экспертиза.

4.1.5. Контрольле зат белән, шулай ук документар тикшерү белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткөрү өчен Контроль органың 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелгән вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карары кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне үткөрүгә, күчмә тикшерүгә карата әлеге Положение пунктының беренче абзацында каралган әлеге контроль чараны уздыру турында карар кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар контроль чараны уздыру турында контроль орган карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, контроль органы тикшерү чараларын үткөрүгә экспертларны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткөрүгә жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән экспертларны жәлеп итә.

4.1.7. Контрольләнгүче зат белән үзара хезмәттәшлек итүне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, инспектор «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан файдаланыла торган документларның типовой формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы Россия Икътисади үсеш министрлыгы боерыгы белән расланган рәвештә контроль чара акты (алга таба шулай ук - акт) төзи.

Мондый чара үткөрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә тотылган зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Тикшерү чарасын уздырганда тугырылган тикшерү кәгазьләре актка кушылырга тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткөрү көнендә контроль чара үткөрү урыны буенча башкарыла.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серне тәшкит итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәгән килеш рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль чара актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотыла торган зат суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

4.2. Планлы тикшерү чаралары²

4.2.1. Планлы контроль чаралар контроль орган (алга таба - еллык чаралар планы) формалаштыра торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле

чираттагы календарь елга планлы контроль чараларын үткөрү планы нигезендә уздырыла.

4.2.2. Куркынычның аерым категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чаралары үткөрү төрләре, вакыт-вакыт зыян (зыян) китерү куркынычы белән билгеләнә.

4.2.3. Контроль орган түбәндәге планлы тикшерү чараларын үткәрергә мөмкин:¹²

- инспекция визиты;
- рейд тикшерүе;
- документар тикшерү;
- күчмә тикшерү.

Аеруча хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата тикшерү уза: инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, урынга барып тикшерү.

Уртача хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, урынга барып тикшерү үткәрелә.

Уртача хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмә тикшерү үткәрелә.

4.2.4. Контроль объектларына карата җитди хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 3 елга бер мәртәбә.

Уртача һәм уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 4 елга бер мәртәбә.

4.3. Планнан тыш контроль чаралар

4.3.1. Планнан тыш контроль чаралар документлар һәм күчмә тикшерүләр, инспекция визиты, рейдлар карау, мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү рәвешендә уздырыла.¹²

4.3.2. Планнан тыш тикшерү чарасын үткөрү турындагы карар мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

4.3.3. Планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары, үзара бәйләнешсез планнан тыш тикшерү (күзәтчелек) чараларынан тыш, әлеге Нигезләмәнең 4.1.3 пунктының 1, 3, 4 пунктларында каралган нигезләр буенча үткәрелә.

4.3.4. Планнан тыш тикшерү чарасы прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булса, әлеге чара мондый килешүдән соң үткәрелә.

4.4. Документар тикшерү

4.4.1. Документар тикшерү астында контроль органының урнашу урыны буенча үткәрелә торган контроль чара аңлана, аның предметы-контрольдә тотылуы затларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләр, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм контроль органының мәҗбүри таләпләрен һәм карарларын үтәү белән бәйле документлар.

4.4.2. Контроль орган карамагындагы документлардагы белешмәләрнең дәрәҗәсегә нигезле шик тудырса йә әлеге белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, Контроль орган контроль астындагы зат адресына документлар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен җибәрә.

Әлеге таләпне алган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотыла торган зат контроль органга күрсәтелгән документларны таләп итеп җибәрергә тиеш.

4.4.3. Документар буенча тикшерү үткөрү срогы ун эш көннән артып китә алмый. Күрсәтелгән срокта түбәндәге вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафыннан контрольдә тотучы затка таләпләрне, таләптә күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы, документар тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны тикшерү органына жиберергә.;

2) контрольдә тотучы затка контроль органы мәгълүматын жибергәннән соң чор: тапшырылган документлардагы белешмәләрнең, контроль органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләрнең туры килмәве турында һәм таләпләр күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма рәвештә язарга тиеш.

4.4.4. Документар тикшерү барышында рәхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) документлар таләп итү;
- 2) язма аңлатма алу;
- 3) экспертиза.

4.4.5. Контроль чараны үткөрү барышында инспектор контрольдә тотыла торган затка документларның һәм (яисә) аларның күчәрмәләренең, шул исәптән фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру материалларының, мәгълүмат базаларының, мәгълүматлар банкларының, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрнең үтәлүен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган һәм кирәкле таләпләрне тапшыру (яисә) таләбен күрсәтергә (жиберергә) хокуклы.

Контрольләнгән торган зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән сиктә төрләп торган документларны Контроль органына жиберә йә үтенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә инспекторга, тикшерелә торган зат тиешле документларны тапшырырга мөмкин булган сәбәпләрне һәм сиктә күрсәтеп, документларны тапшыруның мөмкин булмавы турында хәбәр итә.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма материалларына, мәгълүмат базаларына, мәгълүмат банкларына, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә логин һәм пароль рәвешендә, документар тикшерү уздыру вакытына контроль чаралар үткөрү өчен кирәк булган мәгълүматны карау һәм эзләү хокукы бирелә.

4.4.6. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контрольдә тотучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан соратып алынырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы ике ⁵ эш көненнән дә соңга калмыйча ирәкле формада язмага аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирәкле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфаи затлар яки оешма хезмәткәрләре, контрольдә тотучы затлар, аларның вәкилләре, шаһитлар сүзләреннән язмага аңлатмалар төзәргә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дәрәс язучылары турында билгә ясыйлар һәм аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.4.7. Экспертиза контроль орган кушуы буенча эксперт яисә эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйлә һәм һәр конкрет очракта контроль орган һәм эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча индивидуаль рәвештә билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре контроль орган раслаган форма буенча эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.4.8. Актны рәсмиләштерү контроль органның документар тикшерү узган көнне урнашкан урыны буенча башкарыла.

4.4.9. Акт контрольлек итүче затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртіптә документар тикшерү тәмамланганнан соң биш⁵ эш көненнән дә соңга калмыйча жиберелә.

4.4.10. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килешмичә генә үткөрелә.

4.5. Күчмә тикшерү

4.5.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткөрелә.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеоэлемтә ярдәмендә үткөрелергә мөмкин.

4.5.2. Күчмә тикшерү мөмкин булмаган очракта уздырыла:

1) контроль орган карамагындагы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә тотыла торган затның аңлатмаларында булган белешмәләрнең тулылыгын һәм дәрәслеген тикшерергә;

2) контрольдә тотылучы затның һәм (яки) аның карамагындагы һәм (яки) кулланылучы контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 4.5.1 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча гына эшчәнлегенең, гамәлләренең (гамәл кылмавының) һәм башка төр контроль чаралар кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләрнең мәжбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.5.3. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткөрелә ала.

4.5.4. Контроль орган күчмә тикшерүне үткөрү турында контрольдә тотыла торган затка күчмә тикшерүне үткөрү турында карар күчәрсен контроль астындагы затка күчмә тикшерүне үткөрү турында карар күчәрсен жиберү юлы белән хәбәр итә.

4.5.5. Инспектор күчмә тикшерү уздырганда контрольлек итүче затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклыгын, күчмә тикшерү үткөрү турындагы карарның күчәрсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларның Бердәм реестрындагы хисап номерын хәбәр итә.

4.5.6. Күчмә тикшерүне үткөрү вакыты ун эш көненнән дә артмый.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата үзара хезмәттәшлекнең гомуми срогы кече предприятие өчен илле сәгатәтән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатәтән артык була алмый.

4.5.7. Күчмә тикшерү барышында рәхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) карау;
- 2) Сораштыру;
- 3) документлар таләп итү;
- 4) язма аңлатма алу;
- 5) экспертиза.

4.5.8. Карау контрольдә тотыла торган зат һәм (яисә) аның видеоязманы мәжбүри кулланып вәкиле катнашында инспектор тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Тикшерү нәтижәләре буенча тикшерү беркетмәсе төзелә.

4.5.9. Сораштыру дигәндә, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия телдән мәгълүматны, контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленнән һәм шундый мәгълүматка ия башка затлардан алу өчен төзелә торган контроль гамәл аңлашыла.

Сораштыру нәтижәләре сорашып белешү беркетмәсендә теркәлә, ул үзе бәян иткән белешмәләрнең дәрәслеген раслаучы сораштырылучы зат тарафыннан, шулай ук алынган белешмәләр контроль чара өчен әһәмияткә ия булган очракта, контроль чара актында имзалана.

4.5.10. Мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, тикшерү,

сораштыру үткәргәндә, инспектор мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, дәлилләрен теркәүнең башка алымнарын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү мәжбүри таләпләрне бозу очрақларының һәркайсының икедән дә ким булмаган рәсеме белән башкарыла.

Фотога төшерү һәм видеоязмаларны мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен куллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.5.11. Контрольдә тотучы зат тарафыннан таләп ителә торган документларны, язмача аңлатмаларны тапшыру, экспертиза үткәру әлеге Нигезләмәнең 4.4.5, 4.4.6 һәм 4.4.7 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.5.12. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң инспектор күчмә тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру турында мәгълүмат тикшерү актында чагыла.

Дистанцион багланышлар чараларыннан, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә аша файдаланып, урынга чыгып тикшерү үткәрелгән очракта, Нигезләмәнең икенче пункты абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.5.13. Күчмә тикшерүне үткәру контрольдә тотыла торган затның урнашкан (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча булмавына бәйле рәвештә йә контроль астындагы зат эшчәнлегенең факттагы булмавына бәйле рәвештә йә урынга чыгып тикшерүне үткәрунең мөмкин булмавына яисә тәмамлануга китергән контрольдә тотыла торган затның башка гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә мөмкин булмаган очракта, инспектор, сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерүне үткәрунең мөмкин булмавы турында акт төзи һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда 21 статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган төрлө контроль чаралар уздыру мөмкинлегенә булмавы турында контрольдә тотыла торган затка хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерүне үткәрунең күрсәтелгән чоры кысаларында урынга чыгып тикшерү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.5.14. Индивидуаль эшқуар, контрольдә тотыла торган затлар булган граждандан контроль органга түбәндәге очрақларда контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлегенә булмау турында мәгълүматны тапшырырга хокуклы:

- 1) вакытлыча хезмәткә сәләтсез булу;
- 2) судларны, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрләр, көн төртибенә) буенча килү зарурлыгы;
- 3) контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чараларын Россия Федерациясе Жңинаять-процессуаль кодексы нигезендә сайлау;
- 4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат кергәндә контроль чаралар үткәру тикшерү органы тарафыннан индивидуаль эшқуар һәм гражданның әлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчәрелә.

4.6. Инспекция визиты, рейд тикшерүе

4.6.1. Инспекция визиты контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) йә контроль объектының урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Инспекция визиты контрольдә тотыла торган затка һәм житештерү объекты милекчесенә алдан хәбәр итмичә уздырыла.

Контрольле затлар яки аларның вәкилләре инспекторның бинага, корылмаларга, биналарга каршылыксыз күрүен тәэмин итәргә тиеш.

Эшчәнлекне гамәлгә ашыруның бер урынында йә бер житештерү объектында (территориядә) инспекция визитын үткөрү срогы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.6.2. инспекция визиты барышында контроль гамәлләр исемлеге:

а) карау;

б) сораштыру;

в) язма аңлатмалар алу;

г) контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкиллекләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) яисә контроль объектының булу (эшчәнлек алып бару) урынында зарури таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны теркәү.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлементә аша уздыру рәхсәт ителә.

4.6.3. Планнан тыш инспекция визиты, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 1 өлешенә 3-5 пунктларына һәм 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.6.4. Рейдлы карау житештерү объектын биләүне, файдалануны яисә аның белән идарә итүне гамәлгә ашыручы контрольдә тотучы теләсә кайсы затларга карата уздырыла.

Рейдлы карау чорында бер контрольдә тотылган зат белән хезмәттәшлек итү срогы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.6.5. Рейд тикшерүе барышында контроль гамәлләр исемлеге⁶:

а) карау;

б) сораштыру;

в) язма аңлатмалар алу;

г) документларны теркәү;

д) экспертиза.

4.6.6. Житештерү объектларына ия булган, файдаланучы яисә идарә итүче контрольдә тотылган затлар рейд караулары барышында инспекторларга рейд тикшерүен үткөрү турындагы карарда күрсәтелгән житештерү объектларына, шулай ук барлык биналарга (торак биналардан тыш) тоткарлыксыз кереп йөрүне тәмин итәргә тиеш.

4.6.7 Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, инспектор рейд тикшерүе үткәрелгән урында мәжбүри таләпләрне бозуга юл куйган һәр контрольдә тотыла торган затка карата контроль чара актын төзи.

4.6.8 Рейд тикшерүе бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырыла ала, моңа 57 статьяның 1 өлешендәге 3-5 пунктлары һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешендә аны үткөрү очраklары керми.

4.6.9. Әлеге Нигезләмәнең 4.6.2, 4.6.5 пунктларында каралган контроль гамәлләр әлеге Нигезләмәнең 4.4.5, 4.4.6, 4.4.7, 4.5.8 - 4.5.10 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.7. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы)

4.7.1. Контроль орган мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлык мониторингы) үтәлешен күзәткәндә контроль органда булган контроль объектлары турында, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кәргән мәгълүматларны, шулай ук мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольлек итүче затлар тарафыннан, шулай ук «Интернет» челтәреннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматлар турында мәгълүматларны жыю, анализлый., шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимында эшләүче техник чараларын кулланып алынган белешмәләр дә бар.

4.7.2. Әгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян

(зыян) китерү яисә зыян китерү куркынычы факты ачыкланса, мәжбүри таләпләрне бозу турында, мәжбүри таләпләрне бозуларның әзерләнүе яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турында белешмәләр Контроль органы тарафыннан түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

- 1) әлеге Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасын үткөрү турында карар;
- 2) кисәтүне игълан итү турында карар.

4.8 Күчмә тикшерү

4.8.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла.

4.8.2. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкиллеләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру), гражданның эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә тотыла торган зат белән хезмәттәшлек итү рәхсәт ителми.

Күчмә тикшерү барышында (чикләнмәгән затларга бару өчен ачылган) житештерү объектларында тикшерү үткәрелергә мөмкин.

4.8.3. Күчмә тикшерү контрольдә тотыла торган затка мәгълүмат бирмичә уздырыла.

Бер объектны (бер-берсенә турыдан-туры якин урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерүне үткөрү срогы, әгәр федераль законда контроль рәвешәе турында башкасы билгеләнмәгән булса, бер эш көненән артып китә алмый.

4.8.4 Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

4.9. Контроль орган контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул итә торган чаралар

4.9.1. Контроль орган контрольдә тотыла торган зат тарафыннан Россия Федерациясә законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозуларның контроль чарасын уздырганда ачыкланган очракта түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны, биналарны, жайланмаларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (куллануны) тыю турында һәм гражданның, оешмаларга закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булу турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат житкерү һәм аны булдырмау ысуллары турында судка мөрәжәгать итүгә кадәр Россия Федерациясә законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр тикшерү чарасын үткәргәндә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданның, оешмаларның эшчәнлегә, алар тарафыннан житештерелә торган һәм сатыла торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең турыдан-туры куркынычы яки мондый зыян (зыян) китергән дип билгеләнә.;

2) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булганнарны булдырмый калуны тикшереп тору чараларын күрергә;

3) тиешле хокук бозулар барышында ачыкланганда, гаепле затларны административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә жаваплылыкка тарту чараларын күрергә.

4) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычының профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.9.2. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарны контрольдә торучы зат тарафыннан үтәү срогы узганнан соң йә контроль астындагы зат күрсәтелгән карар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү кысаларында мәгълүмат алынган очракта, күрсәтелгән документлар һәм мәгълүматлар нигезендә карар үтәлешен бәяли.

4.9.3. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контроль астындагы зат тарафыннан тәкъдим ителмәгән яисә алар нигезендә йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглау) үтәлешен күзәтү кысаларында алынган мәгълүмат нигезендә алынган булса, контроль орган әлеге карарның үтәлешен инспекция визитын үткөрү, рейд тикшерүен яисә документар тикшерү юлы белән бәяли.⁷

Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, урынга барып тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

4.9.4. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.2 пунктында каралган контроль чараны үткөрү йомгаклары буенча Контроль орган карарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул, әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасында каралган карарны кабат контрольдә торучы затка тапшыра, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтә.

Әжмәр___(муниципаль берәмлек исеме)
территориясендә төзекләндрерү өлкәсендә
муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 1
нче кушылта

**Әжмәр авыл жирлеге территориясендә төзекләндрерү өлкәсендә муниципаль
контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар Әжмәр(муниципаль
берәмлекнең башкарма комитеты исеме) исемлеге**

1. Вәлитов Рәис Минсәитович-Башлығы
2. Хәйдарова Рима Низамовна-.Сәркәтибе

Өжмәр___(муниципаль берәмлек исеме)
 территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә
 муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 2
 нче кушымта

**Өжмәр авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль
 контрольне гамәлгә ашыру кысаларында хәвеф-хәтәр категорияләренә контроль
 объектларын кертү критерийлары²**

п/п	Өжмәр(муниципаль берәмлек исеме) территориядә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары	Куркыныч категориясе.
1	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңгы өч ел дәвамында законлы көченә кәргән, юридик зат яисә индивидуаль эшқуар эшчәнлеген юридик затка, аның вазыйфаи затларына яисә шәхси эшқуарга административ жәза билгеләү турындагы қарар қуркынычы категориясенә кертү турында қарар қабул ителгән датага, аның вазыйфаи затларына яисә индивидуаль эшқуарга Өжмәр (муниципаль берәмлекнең тулы исеме) қағыйдәләре таләпләрен бозуга бәйле административ хоқук бозу қылган өчен, 2011 елның 22 ноябрәндәгә 50 номерлы қарары белән расланган Өжмәр (муниципаль берәмлекнең вәкиллеқле органының исеме муниципаль берәмлек уставы нигезендә күрсәтелә) административ жәза билгеләү қуркынычы янаган датага қилгәндә (алга таба - төзекләнדרү қағыйдәләре).	Шактый қуркыныч.
2	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңгы өч ел дәвамында юридик зат яки шәхси эшмәкәр эшчәнлеген төзекләнדרү қағыйдәләрен үтәмәү факты буенча бирелгән қарар белән билгеләнгән срокта үтәлмәгән риск категориясенә кертү турында Қарар қабул ителгән көнгә қадәр.	Уртача қуркыныч
3	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, юридик зат яки шәхси эшқуар эшчәнлеген төзекләнדרү қағыйдәләре таләпләрен үтәмәгән өчен ачықланган хоқук бозулар факты буенча планлы яки планнан тыш тикшерү уздыру йомғаклары буенча бирелгән күрсәтмә категориясенә кертү турында қарар қабул ителгән датага соңгы биш ел дәвамында булган очрақта.	Уртача қуркынычын.
4	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар, төзекләнדרү өлкәсендә юридик затлар һәм индивидуаль эшқуарлар эшчәнлеген әлегә критерийларның 1, 2 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән шартлар булмаганда, хәвеф-хәтәр категорияләренә кертү критерийлары булмаганда.	Түбән қуркыныч

Әжмәравыл җирлегенең
2021 елның 22 ноябрендәге
50 номерлы карары белән
расланды

Әжмәр авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

Индикаторның исеме
Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен бозу билгеләрен ачыклау.
Тикшерү органының ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бетерү турындагы күрсәтмәсен билгеләнгән срокта үтәү
Контроль органга дәүләт хакимияте органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан, юридик затлардан, иҗтимагый берләшмәләрдән, граждандардан, массакүләм мәгълүмат чараларынан закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең мәҗбүри таләпләрен һәм риск фактларын бозу турында хәбәр итә ала торган мәгълүмат керү.
Федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында, законнарда һәм Россия Федерациясе субъектларының инвалидлар өчен үтемлекне тәмин итү максатларында чыгарылган законнары һәм башка норматив хокукый актларында билгеләнгән социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләренең инвалидлар өчен үтемлеген тәмин итүгә карата мәҗбүри таләпләрне бозу билгеләрен ачыклау.

_____ Өжмәр авыл жирлегенең
2021 елның 22 ноябрендәге
_____ 50_ номерлы карары белән
расланды

**Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре,
Өжмәр Өжмәр авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контроль өчен индикатив күрсәткечләр**

1. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан өһәмияте:

Мәжбүри таләпләрне бозулар арасыннан бетерелгән тәртип бозулар өлеше-70%.

Чираттагы календарь елга планлаштырылган контроль чараларын уздыру планын үтәү өлеше - 100%.

Контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чаралар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятьләр өлеше - 0%.

Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижәләре өлеше - 0%.

Нәтижәләре буенча хокук бозулар ачыкланган контроль чаралар өлеше, әмма тиешле административ йогынты чаралары кабул ителмәгән - 5%.

Тикшерү органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд карарларының өлеше-95%.

2. Индикатив күрсәткечләр:

Өжмәр(муниципаль берәмлек исеме) территориядә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив күрсәткечләр билгеләнә:

планлы контроль чаралар саны;

планнан тыш үткәрелгән контроль чаралар саны;

контроль чара актына карата алынган каршылыklar саны;

мәжбүри таләпләрне юкка чыгару саны.